

krævet og kræver, dem bryder man sig ikke om. Ikke en Gang det forholdsvis uskyldige Forslag om Nedsættelse af en Seminariekommission vilde man fra konservativ Side gaa med til. Man mener aabenbart, at Seminarierne er gode nok, at Lærerne er dygtige nok. Lærerne skal ikke være lærde, siger man! Ja, det kommer nu meget an paa, hvad man lægger ind i dette Begreb. Selvfølgelig skal Lærerne ikke være Erasmus Montanus'er. Men paa den anden Side skal en Lærer virkelig være hjemme i de Fag, han skal undervise i. Jeg har i de aller-sidste Maaneder mødt ikke mindre end 3 Tilfælde, som er i høj Grad talende i denne Henseende, og som i høj Grad beviser Rigtigheden af Lærernes Fordring om en forbedret Seminarieuddannelse. Det første Tilfælde angik en ung Mand med Lyst til Skolevæsenet, med Evner, med en smuk Eksamen, med den tilbørlige Energi. Han faar Ansættelse ved Københavns Skolevæsen som Vikar, skal møde i en 3die eller 4de Mellemskoleklasse og undervise i Naturhistorie. Da han staar i Klassen, føler han sin Mangel paa Uddannelse; det brister for ham; han forlader Skolen og tyer ud til Landet, hvor man ikke har 3die og 4de Mellemskoleklasse. I det andet Tilfælde havde en noget ældre Mand efter en 4—5—6—7-aarig Virksomhed ved en Købstadskole faaet Tilbud om en betydelig bedre, 2,000 Kr. bedre lønnet Plads i en anden Købstad. Han rejser dertil, overtager Pladsen og skal dimittere i Matematik. Ham gaar det paa samme Maade: til Trods for at han har gennemgaaet Aarskursus i Matematik ved Lærershøjskolen, føler han sin Mangel paa tilstrækkelig Dygtighed, forlader sin nye Plads, giver Afkald paa de 2,000 Kr.'s Merindtægt og vender tilbage til den Plads, som han føler sig voksen. For ikke længe siden saa jeg et Opslag om 5 Lærerembeder i en lille fynsk Købstad. Opslaget lød saaledes: I det ene Embede: Hovedfag Tysk — i det andet Embede: Skal undervise i Engelsk — i det tredje Embede: Skal tage Timer i Svensk — i det fjerde Embede: Hovedfag Religion; først ved det sidste Embede stod der: Skal undervise i almindelige Skolefag. Var det nu lærde Folk, man søgte i denne Købstad? Det tror jeg ikke; men Opslaget viste, at i alt Fald de 3 og rimeligvis de 4 Embeder

ikke kunde søges af Seminarister, ikke kunde søges af nogen af de Lærere, som i Almindelighed uddannes paa vore Seminarier, hverken Privatseminarierne eller Statsseminarierne. Vedkommende Bys Skoleautoriteter har, maaske uden at ville det, udelukket disse Lærere, udelukket saa at sige alle Seminariernes Elever. Jeg synes, at sligt er uværdigt baade for Seminarierne, for Lærerne og for Skolen, og det forekommer mig at være Vidnesbyrd om, at en Forbedring af Lærernes Uddannelse maa siges at være paatrængende nødvendig.

Jeg finder Anledning til at omtale Tilfældet Egebjerg, fordi dette Tilfælde kan karakterisere en anden stor Skavank ved vor Folkeskole. Det er i Egebjerg, som i alle andre Kommuner, saaledes, at een Myndighed indstiller til Embederne, men en anden Myndighed, her Biskoppen, kalder. Nu skete der saa i Egebjerg det, at Biskoppen kaldede en anden end den, Sogneraadet, Skolekommissionen, Beboerne i det hele taget, ønskede, og Beboernes Svar derpaa var, at de nægtede at sende deres Børn hen til den kaldede Lærer. Læreren sad altsaa der uden Børn; der kom aldrig nogen Børn i hans Skole. Og hvad saa? Ja, da han saa havde siddet og ventet i nogen Tid paa, at der skulde komme nogle Børn, saa bragte man Lærerlønningslovens § 8 i Anvendelse og fjernede Læreren. Taler nu et saadant Tilfælde ikke høilydt om, at der er noget galt ved Maskineriet? Det er ikke Læreren, Fejlen ligger hos. Han er i dette Tilfælde fuldstændig brødefri, han er kun Syndebukken, paa hvis Hoved man lægger Rigsdagens Skyld, Ministerens Skyld, Biskoppens Skyld og hele Folkets Skyld, og saa jager man ham ud i Ørkenen. Det er de gældende Love, der virker ganske hen i Vejret, fuldkommen meningsløst. Man kan have forskellig Mening om, hvorvidt en Skolekreds igennem sit Sogneraad eller sin Skolekommission eller igennem begge Autoriteter skal have Ret til at kalde en Lærer eller kun skal have Ret til at indstille ham. Men er den kaldende Myndighed virkelig stillet saaledes, at Sogneraad og Skolekommission ganske kan ignoreres? For det er det, der er sket i dette Tilfælde i Egebjerg. Men det forekommer mig, at naar det er Tilfældet, er vi ude i det fuldkomneste Anarki paa det Omraade. Med Lærerne